

Після проведення заходів щодо оптимізації обсягу витрат підприємству вдасться налагодити стабільну прибуткову діяльність та зменшити негативний вплив витрат на фінансово-господарську діяльність підприємства.

Перелік посилань:

1. Грицай О. І. Сутність витрат промислового підприємства. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. Збірник наукових праць. 2009. В 2 т. Т. 7. С. 68–72.
2. Давидович І. Є. Управління витратами: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 320 с.
3. Подолянчук О. Сутність обліково-аналітичної інформації та її роль у системі контролю сільськогосподарського підприємства. *Економіка АПК*. 2010. №3. С.54–57
4. Фізлова Л. Д., Харченко В. О. Витрати підприємства, їх значення та вплив на ефективність роботи підприємства. *Культура народів Причорномор'я*. 2013. С. 101–105.

ОБЛІК ДОХОДІВ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Слісаренко О.О., здобувач вищої освіти

*Науковий керівник: Болдовська К.П., канд. екон. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

У ринковому середовищі будь-який бізнес працює з метою отримання певного доходу. Отримання доходів є показником ефективної роботи та розвитку суб'єкта господарювання. Зростання доходів є основою для самофінансування та задоволення матеріальних та соціальних потреб працівників. Тому правильне визначення доходів та їх своєчасне відображення в бухгалтерському обліку набувають важливого значення для організації ділової діяльності.

Велика увага приділяється питанням обліку доходів за видами діяльності у працях таких науковців: Гудзь Н.В., Садовська І.Б., Цал-Цалко Ю.С. та інші.

Мета дослідження – проаналізувати поняття «дохід» та переглянути його класифікацію за видами діяльності, а також визначити особливості обліку доходів.

Дохід – економічне поняття, яке використовується в різних значеннях: широке розуміння – вважається грошовим та натуральним надходженням для суб'єктів господарювання; вузьке розуміння – надходження грошових коштів у одиницю часу (рік, місяць, тиждень, година) [4].

Доходом (у бухгалтерському обліку) вважається збільшення економічних вигод протягом звітного періоду, що у формі доходу або збільшення корисності активів або зменшення зобов'язань внаслідок збільшення власного капіталу (крім внески учасників акцій).

У бухгалтерському обліку дохід за видами діяльності поділяється на дохід від звичайної, операційної, основної, фінансової, інвестиційної та надзвичайної діяльності. У таблиці 1 розглянуто види діяльності підприємства [3].

Таблиця 1
Основні види діяльності підприємства

Види діяльності	Коротка характеристика
Звичайна	Будь-яка діяльність підприємства
Операційна	Статутна діяльність підприємства
Основна	Операції по виробництву та реалізації продукції, за рахунок яких формується основна частка доходу
Інвестиційна	Операції з придбання та реалізації необоротних активів та фінансових інвестицій, котрі не входять до еквівалентів грошових коштів
Фінансова	Впливає на зміни у розмірі та складі власного й позикового капіталу
Надзвичайна	Подія (операція), що не є звичайною, не очікується періодичності (повторення у наступному звітному періоді)

Обліком у загальному розумінні називають спостереження, вимірювання та запис фактів, процесів, подій природи чи суспільного життя.

Облік господарської діяльності – це систематизація спостережень, вимірювань, реєстрацій, обробка та передача інформації щодо фактів (явищ) господарської діяльності, яка необхідна для управління суб'єктом господарювання та економікою держави [2].

Бухгалтерський облік (важливий компонент господарського обліку) – це «процес передачі інформації стосовно діяльності суб'єкта господарювання зовнішнім та внутрішнім користувачам для прийняття рішень після її вимірювання, реєстрації та узагальнення» [1].

Відповідно до Плану рахунків обліку активів, капіталу, пасивів та господарських операцій підприємств та організацій облік доходів за видами діяльності ведеться на рахунках класу 7 «Доходи та результати діяльності» (таблиця 2). Цей перелік облікових записів дає змогу повністю розкрити користувачам інформацію про джерела доходу та види діяльності для отримання доходу.

Таблиця 2

Рахунки класу 7 та види діяльності

Рахунок	Діяльність
70 «Доходи від реалізації»	Основна
71 «Інший операційний дохід»	Інша операційна
72 «Доходи від участі в капіталі»	Фінансова
73 «Інші фінансові доходи»	
74 «Інші доходи»	Інвестиційна
75 «Надзвичайні доходи»	Надзвичайна

Для розуміння обліку доходів за видами діяльності ми розглядаємо загальну кореспонденцію рахунків, які можливі під час реєстрації доходів у діяльності підприємства (таблиця 3).

Таблиця 3

Кореспонденція рахунків при обліку доходів

Зміст операції	Д-т	К-т
<i>Облік доходів від операційної оренди</i>		
Нарахована орендна плата	37	71
Нараховане ПДВ	71	64
Нарахована амортизація	94	13
<i>Облік доходів від реалізації інших оборотних активів</i>		
Відвантаження активів	37	71
Нарахування ПДВ	71	64
Списання собівартості	94	20
Внесення собівартості на фінансові результати	79	94
Списання доходу від реалізації на фінансові результати	71	79
<i>Облік інших фінансових доходів</i>		
Нараховані дивіденди	37	73
Нараховані відсотки за придбаними облігаціями	37	73
Відображена сума перевищення номінальної вартості над вартістю придбання	35 14	73
Списані інші фінансові доходи на фінансові результати	73	79

Таким чином, розкрито сутність понять «дохід» та «облік», визначено види діяльності підприємства, встановлено рахунки обліку доходів за видами діяльності та наведено кореспонденції рахунків з обліку доходів підприємства.

Перелік посилань:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями, редакція від 02.04.2020 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 21.04.2020).

2. Гудзь Н.В., Денчук П.Н., Романів Р.В. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 424 с.

3. Садовська І. Б., Божидарнік Т. В., Нагірська К. Є. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 688 с.

4. Цал-Цалко Ю. С., Мороз Ю. Ю., Цегельник Н. І. Управлінський облік : підручник. Житомир : ПП «Рута», 2015. 632 с.